

دوست اُتِسم

ماهنامه داخلی دوست اتیسم

- تخصصی
- آموزشی
- علمی
- فرهنگی

بوی ماه مهر

نقش پررنگ افراد
معروف در آگاهی‌رسانی

ارائه خدمات پزشکی و
آزمایشگاهی

شماره سوم مهر و آبان ۱۴۰۲

اختلال یکپارچگی حسی چیست؟

کودک من اتیسم دارد

برای بعضی از والدین، این خبر که **”کودک شما اتیسم دارد“** مثل یک شوک می‌ماند؛ در حالی که برخی دیگر، با توجه به ویژگی‌های کودک خود انتظار این تشخیص را دارند. تشخیص اختلال برای همه والدین نگران‌کننده و سبب ایجاد احساس ناامنی در رابطه با ناتوانی یا کم‌توانی کودکشان در آینده می‌شود که این امر بسیار طبیعی است.

اگرچه هیچ درمان و داروی شناخته شده‌ای برای درمان اختلال اتیسم وجود ندارد، اما کودک می‌تواند رشد کند، یاد بگیرد و مهارت‌ها را متناسب با ظرفیتش کسب کند، بنابراین شما به عنوان والد می‌توانید با کسب اطلاعات کافی در این خصوص در خانه، محیطی مناسب با نیازهای کودکتان فراهم کنید.

اتیسم چیست؟

اتیسم اختلالی عصبی - رشدی است که در سه سال اول زندگی کودک نمایان می‌شود. فرد به طور دائم در موقعیت‌های مختلف در ارتباطات اجتماعی خود مشکلات و چالش‌هایی را تجربه می‌کند و نشانه‌هایی همچون رفتار، علایق و فعالیت‌های محدود و تکراری، عدم توانایی مناسب در برقراری تماس چشمی، فقدان کامل حالات هیجانی صورت، نقص در مهارت‌های کلامی و غیرکلامی، واکنش افراطی یا تفریطی به محرک‌های حسی و... را از خود بروز می‌دهد. شدت و نوع این علائم در هر کودک اتیسم متفاوت و همین امر تعیین کننده سطح اتیسم در کودک است.

آخرین آمار اختلال طیف اتیسم در جهان ۱ در هر ۳۶ تولد است.

موسسه خیریه دوست اُتیسْم

صاحب امتیاز:

نیلوفر سرایلو

مدیر محتوا:

دره هاشمیان
فاطمه غفرانی
مهسا علیمردانی
مریم افروزی
ندا پیرنظر
مهلا عمروانی
مریم کشاورز
مجید قربانی

تیم تولید محتوا:

علیرضا مشرف

طراح گرافیک:

آنچه در این ماهنامه می‌خوانید:

- اختلال یکپارچگی حسی چیست؟
- ارزیابی تخصصی توسط اساتید برتر دانشگاهی
- بوی ماه مهر
- ارائه خدمات پزشکی و آزمایشگاهی
- نقش پررنگ افراد معروف در آگاهی‌رسانی
- ارزیابی تخصصی کاردرمانی
- ارائه خدمات روان‌شناسی
- همکاری با دانشجویان
- گزارش آموزش و عملکرد کودک
- پکس در ادامه...

اُتیسْم یک اختلال مادام‌العمر است؛
اختلالی بی‌نهایت گران

اختلال یکپارچگی حسی چیست؟

اختلال پردازش حسی که با عنوان اختلال یکپارچگی حسی نیز شناخته می‌شود، یک عارضه عصبی است. این اختلال زمانی شکل می‌گیرد که در مسیر دریافت پیام‌های حسی از حواس مختلف (مانند بینایی، شنوایی، چشایی، ...) و تبدیل آن‌ها به پاسخ‌های مناسب در مغز، عملکرد غیرطبیعی وجود داشته باشد.

اینکه کودک شما در خانه یا رستوران نشسته و غذای موردعلاقه‌اش را میل می‌کند، در کلاس درس به حرف‌های معلم گوش می‌دهد یا با مداد رنگی نقاشی می‌کشد، و انجام موفقیت‌آمیز صدها فعالیت روزمره زندگی از این قبیل، همگی به فرایند پردازش یا یکپارچگی حسی نیازمند هستند.

اختلال یکپارچگی حسی بر مردان و زنان در تمام سنین تأثیر می‌گذارد، اما بیشتر در دوران کودکی تشخیص داده می‌شود. برخی از کارشناسان معتقدند که تا ۱۰ درصد از کودکان نوعی چالش پردازش حسی را تجربه می‌کنند. علاوه بر این، افراد با اختلال کم توجهی - بیش‌فعالی (ADHD)، اختلالات طیف اتیسم و سندرم X شکننده بسیار بیشتر در معرض ابتلا به اختلال یکپارچگی حسی هستند.

علت اختلال یکپارچگی حسی چیست؟

همانند بسیاری از اختلال‌ها، علل اختلال یکپارچگی حسی نامشخص بوده و ممکن است ژنتیکی باشد، اما عوامل بیرونی‌ای نیز وجود دارد که ممکن است کودکان را در معرض خطر قرار دهد. این عوامل شامل زایمان زودرس، سوءتغذیه قبل از تولد و مراقبت‌های اولیه از کودک می‌شود.

برخی علائم بیرونی مشکلات حسی

حساسیت بیش از حد به لمس شدن

حساسیت بیش از حد به حرکت و صداها

حساسیت بیش از حد به محرک‌های بینایی

حساسیت بیش از حد به بوها

عدم حساسیت به لمس شدن

عدم حساسیت به حرکت و صداها

عدم حساسیت به محرک‌های بینایی

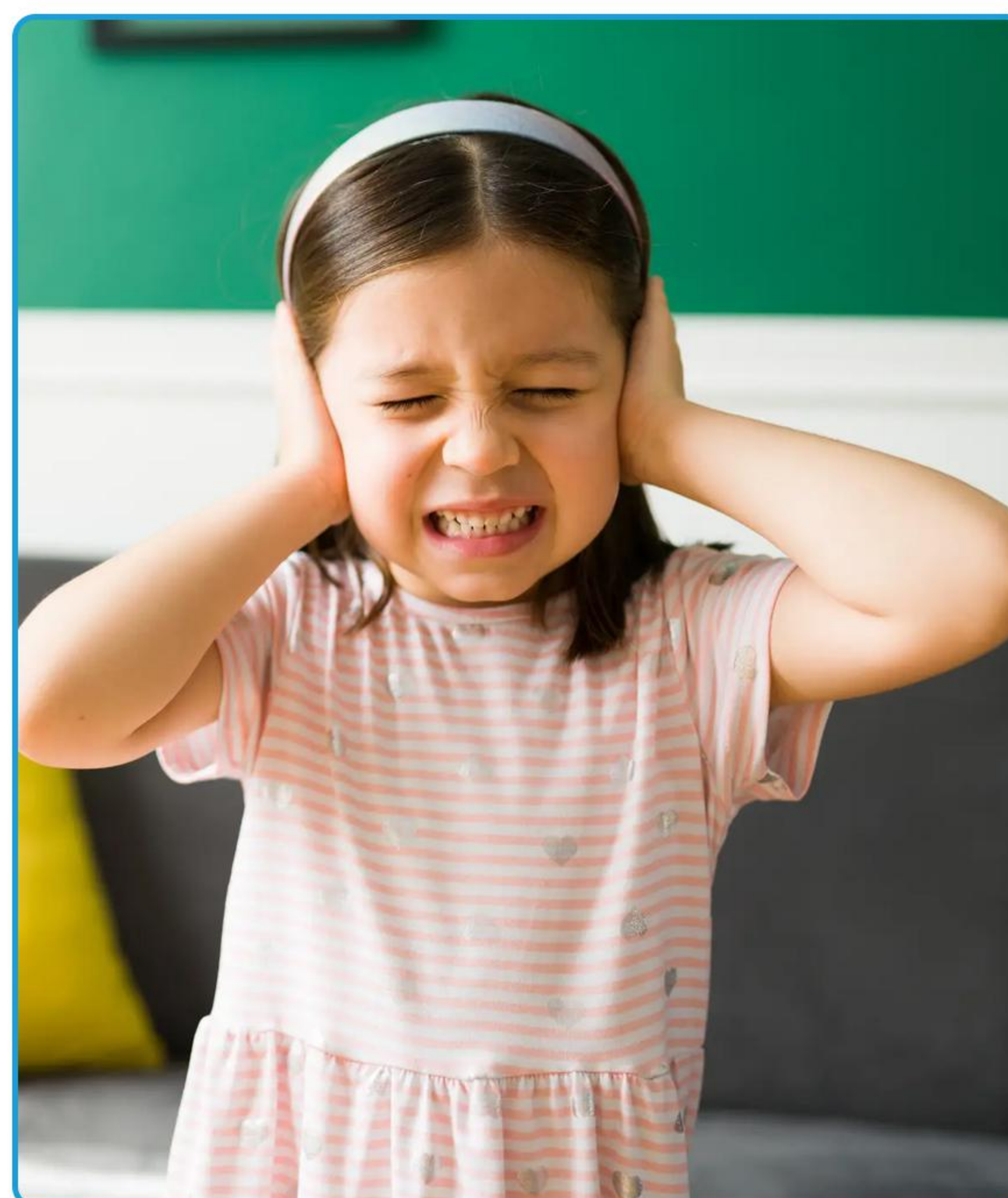
عدم حساسیت به بوها

درمان اختلال یکپارچگی حسی با کاردرمانی

کاردرمانی یکی از مؤثرترین روش‌های درمان اختلال پردازش حسی به شمار می‌رود. در کاردرمانی معمولاً متخصص کاردرمانگر پس از تشخیص نوع اختلال بر روی فعالیت‌هایی کار می‌کند که منجر به بازآموزی حواس کودک شود. بسیاری از کاردرمانگران از رویکرد یکپارچگی حسی استفاده می‌کنند که در یک محیط کنترل شده و بدون محرک شروع می‌شود که حواس را بدون غلبه بر بیمار یا احساس شکست به چالش می‌کشد.

سیستم حسی بخشی از سیستم عصبی است که مسئول دریافت، انتقال و پردازش اطلاعات حسی است. سیستم حسی از گیرنده‌های حسی، مسیرهای عصبی و قسمت‌هایی از مغز درگیر در ادراک حسی تشکیل شده است.

سیستم‌های حسی که معمولاً شناخته می‌شوند شامل بینایی، شنوایی، لامسه، چشایی و بویایی هستند. اما در تقسیم‌بندی تخصصی‌تر حس عمقی، حس تعادلی - دهلیزی (وستیبولار) و حس احشایی هم مورد توجه قرار می‌گیرند. در سیستم حسی ابتدا گیرنده‌های حسی اطلاعات حس مربوطه را از محیط دریافت می‌کنند و توسط مسیرهای عصبی به مغز می‌فرستند که در قشر حسی مغز این اطلاعات پردازش و یکپارچه می‌شوند و پاسخ متناسب به شکل رفتار ایجاد شده را نشان می‌دهد. علت اهمیت سیستم‌های حسی در انسان به این دلیل است که تمامی رفتارها و عملکردهای روزمره تمامی افراد، بر اساس همین اطلاعات و با کمک پردازش‌های حسی ایجاد می‌شوند؛ بنابراین شناخت سیستم حسی، و شناخت اختلالات حسی باعث درک بهتر از رفتارهای نامتناسب شده و به ما کمک می‌کنند تا آنها را اصلاح کنیم. برای مثال کودکی که مدام در حال دویدن است به احتمال زیاد حس عمقی و وستیبولار خود را درگیر می‌کند و تمامی این رفتار توسط مغز او رهبری می‌شود تا عدم تعادل این حس‌ها را جبران کند. زمانی که ما به این درک از سیستم حسی برسیم باعث می‌شود بجای دعوا و چالش که منجر به بدتر شدن اوضاع کودک می‌شود، از راهکارهای حسی کمک بگیریم و در نتیجه بدون آسیب رفتاری، مشکل کودک و والدین را رفع کنیم.

اختلال یکپارچگی حسی و اتیسم

آیا اختلال یکپارچگی حسی در کودکان با اختلال طیف اتیسم شدیدتر و رایج‌تر است؟

وجود اختلال یکپارچگی حسی در کودکان با اختلال طیف اتیسم بسیار رایج است. اما شدت اختلال یکپارچگی حسی در کودکان با اختلال طیف اتیسم متغیر است. وقتی افراد توانایی برقراری ارتباط را ندارند، اغلب از رفتار برای بیان نظراتشان به دیگران استفاده می‌کنند. بسیاری از رفتارهای کودکان با اختلال طیف اتیسم بیان‌کننده ترس‌های آن‌هاست که ممکن است مردم، آن‌ها را سوءتعبیر کنند. مشکلات ارتباطی به راحتی می‌توانند شدت واکنش‌های رفتاری به درون‌داد حسی را تشدید کنند.

اگرچه کودکان با اختلال طیف اتیسم با مشکلات حسی مختلفی روبه‌رو هستند؛ اما بیشترین نوع گزارش شده در آن‌ها، حساسیت‌ها به لمس، درون‌داد شنیداری و بوهاست. به خوبی می‌توان گفت که بیشتر کودکانی که تشخیص اختلالات طیف اتیسم دارند، مشکلاتی نیز در حوزه‌های حسی مبتنی بر حرکت (مانند کنش پریشی) نشان می‌دهند. بسیاری از کودکان با اختلال طیف اتیسم از لمس (به خصوص لمس غیرمنتظره) اجتناب می‌کنند.

اختلال یکپارچگی حسی و اتیسم دو اختلال می‌باشند که در بسیاری از موارد با هم همپوشانی دارند. تشخیص صحیح تفاوت‌های اختلال یکپارچگی حسی و اتیسم کمک بسزایی به نحوه ی درمان و روند پیشرفت کودک دارد. جهت تشخیص صحیح این دو اختلال در کودکان ابتدا باید به بررسی علائم هر دو به صورت مجزا پرداخت.

اختلال یکپارچگی حسی وضعیتی است که در آن مغز در پاسخ به محرک‌هایی که از طریق حواس دریافت می‌کند دچار مشکل می‌شود.

اتیسم نوعی اختلال عصبی - رشدی است که با مهارت‌های ارتباطی و کلامی غیرطبیعی مشخص می‌شود.

مشکلات یکپارچگی حسی در کنار تاخیرهای ارتباطی اغلب آن چیزی است که والدین در کودک خردسالی که بعداً تشخیص اختلال طیف اتیسم می‌گیرد، مشاهده می‌کنند.

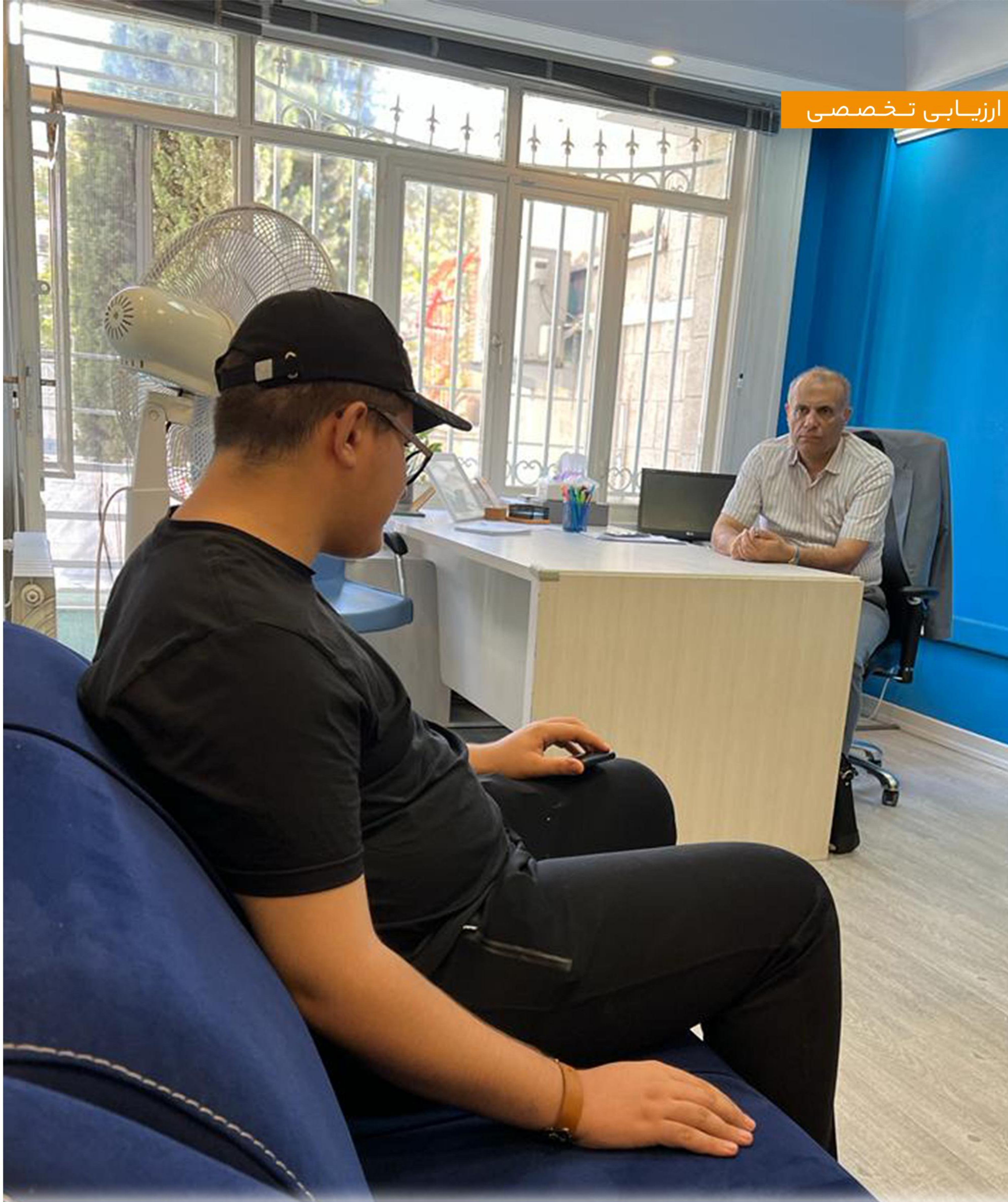
در بسیاری از مطالعات و تحقیقات، در زمینه‌ی اختلال یکپارچگی حسی، مشخص شده است که بیشتر از ۷۵ درصد کودکان با اختلالات طیف اتیسم و نشانگان اسپرگر اختلال یکپارچگی حسی دارند.

درک مشکلات حسی در اتیسم برای برداشتن قدم‌های بعدی درمان و مداخله بسیار مهم است.

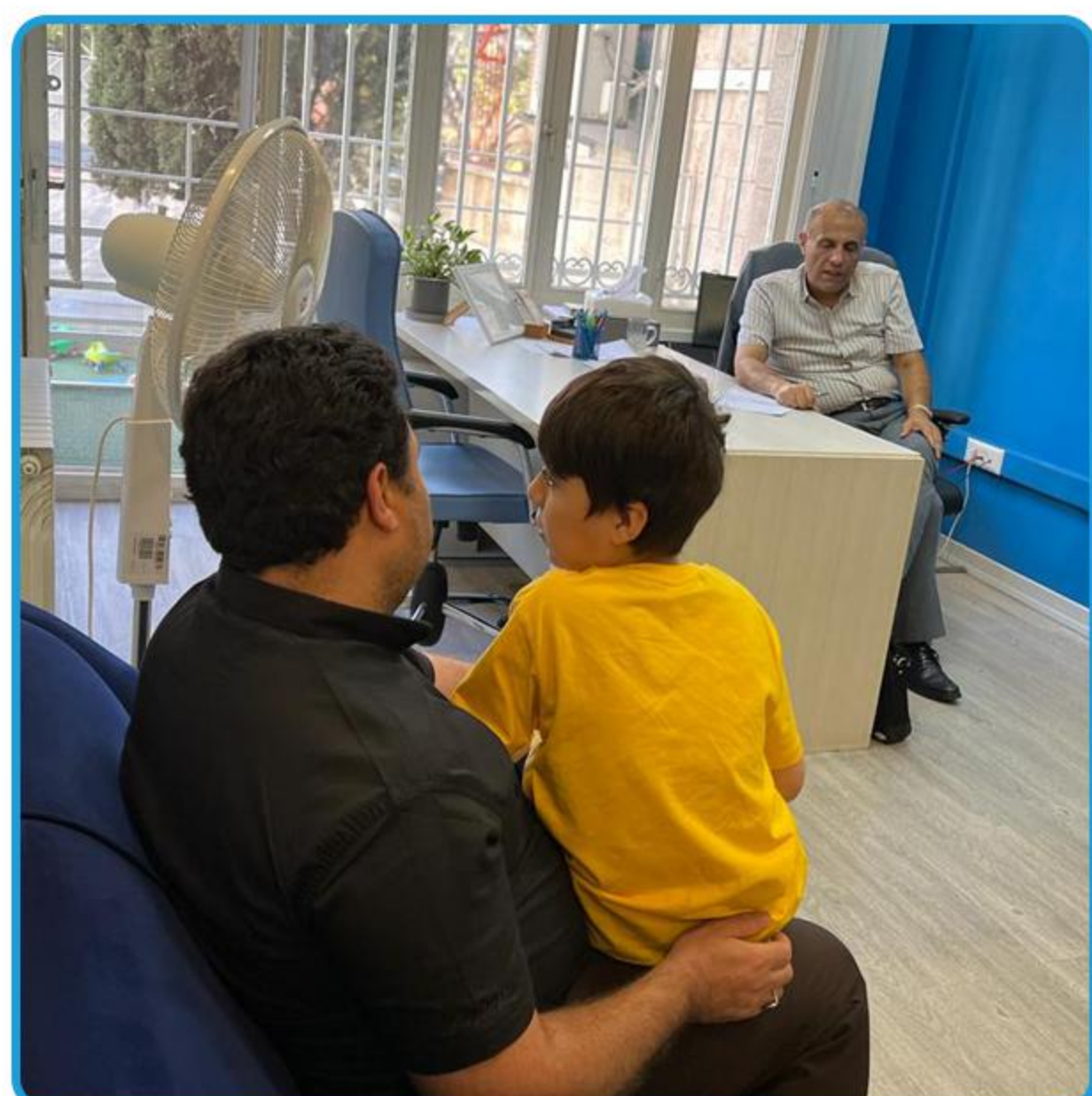

سیستم حسی

ارزیابی تخصصی توسط اساتید برتر دانشگاهی

موسسه خیریه دوست اتیسم، در تلاش است با ارتقاء سطح کیفیت و ارائه خدمات مناسب، استفاده از دانش و تجربه افراد و متخصصین برجسته، بهترین، کامل‌ترین و مناسب‌ترین خدمات را به کودکان اتیسم و خانواده‌هایشان ارائه دهد.

در این راستا، سه‌شنبه هر هفته دکتر سعید حسن‌زاده از ساعت ۱۳ الی ۱۷ عصر جهت تشخیص و ارزیابی تخصصی در موسسه حضور دارند تا این امکان برای تمام خانواده‌های دارای فرزند اتیسم سراسر ایران، حتی خانواده‌هایی که مراجع موسسه نیستند، فراهم شود و بتوانند از دانش و تجربه استاد، نظرات تخصصی، تشخیص و ارزیابی و مشاوره‌های موثر ایشان بهره ببرند.

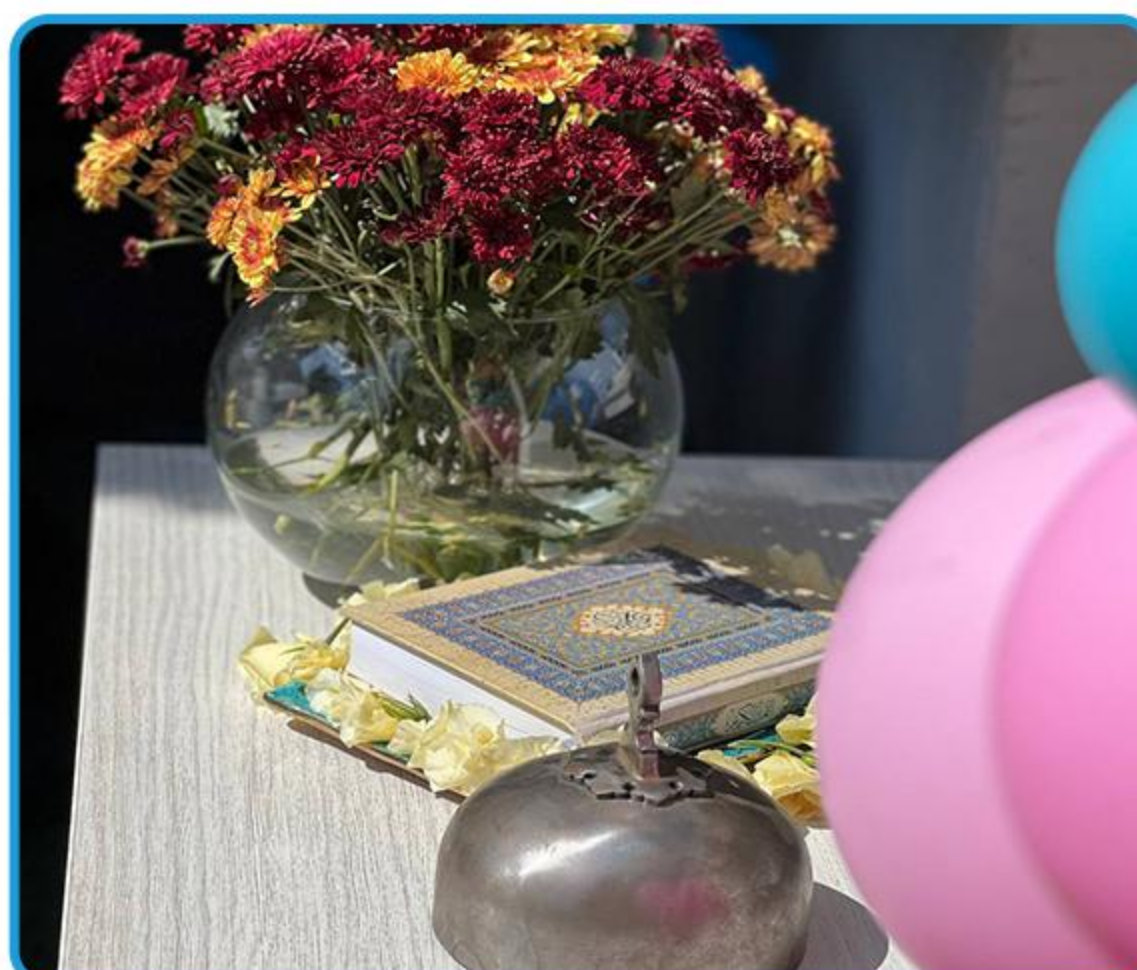

بوی ماه مهر

کودک متفاوت، مهر متفاوت

ماه مهر برای خانواده‌های دارای فرزند در سنین پایین به معنای آغاز سال تحصیلی جدید و بازگشایی مدارس است اما خانواده‌های دارای فرزند اتیسم، مهر متفاوتی را تجربه می‌کنند. دوست اتیسم با تلاش همدلانه، اقدام به ساختن مهری ماندگار و زیبا برای کودکان و خانواده هایشان نموده است. امسال نیز همچون سال های پیش، در دفتر مرکزی خیریه و سایر شعبه ها، فصل تازه و پربراری را با برنامه های آموزشی تخصصی و همراهی کودکانمان شروع کردیم. به رسم هر سال، با برپایی جشن مهر یادآوری می شویم، کودکان با اختلال طیف اتیسم و خانواده هایشان نیز مانند دیگر کودکان می توانند شاد باشند و از امکانات آموزشی ویژه بهره ببرند، حتی اگر متفاوت و خاص باشند. در این مسیر نیک، با همراهی دستان پر مهر خیرین همیشه همراه آرزوهای کودکان اتیسم عضو موسسه و خانواده هایشان فقط یک آرزو نماند. از شرکت نفت و گاز سرو که چون سال های گذشته بانی مهر شدند، از داوطلبان و دیگر حامیان این جشن که هدیه ای به زیبایی لبخند به کودکان اتیسم و خانواده هایشان بخشیدند، قدر دانیم.

ارائه خدمات پزشکی و آزمایشگاهی

معاینات پزشکی و آزمایشگاهی به خصوص در سنین کودکی نقش بسیار موثری در سلامت کودک و کنترل بیماری‌ها دارند. اگرچه این معاینات برای بسیاری از خانواده‌ها به نظر ساده و بی‌دردسر به نظر می‌رسد؛ اما خانواده‌هایی که دارای فرزند اتیسم هستند، در این راه نیاز به حمایت، خدمات تخصصی و ویژه‌تری دارند. کودکان با اختلال طیف اتیسم به سبب مشکلات شناختی، حسی و رفتاری که سرچشمه‌ی همه‌ی آن‌ها درک متفاوت حسی و سطح شناخت این کودکان است، در مکان‌های ناآشنا و در برخورد با افراد غریبه رفتارهایی همچون لجبازی و قشقرق دارند.

ما در موسسه خیریه دوست اتیسم، برای رفاه حال خانواده‌هایی که نیاز به انجام این آزمایش‌ها دارند، به صورت دوره‌ای، با همکاری تیم‌های متخصص پزشکی اقدام به برگزاری فراخوان‌های مرتبط با سلامت و پزشکی می‌کنیم. باتوجه به نیاز ویژه این کودکان برای انجام معاینات پزشکی و آزمایشگاهی نیاز به تیمی متخصص و آشنا با اتیسم داریم تا بتوانند خدمات را به نحوی ارائه کنند تا آسیبی به کودک وارد نشود، در همین راستا ششم شهریور ماه سال جاری با فراهم آوردن بستری امن و مناسب در موسسه، با همکاری تیم پزشکی متخصص و حرفه‌ای آزمایشگاه کولایف، ۱۵ کودک با اختلال طیف اتیسم چکاپ شدند.

امید است با همراهی و حمایت خیرین و حامیان خود بتوانیم در آینده گام‌هایی فراتر در جهت ارائه خدمات به کودکان اتیسم و خانواده‌هایشان برداریم.

نقش پررنگ افراد معروف در آگاهی‌رسانی

در مسیر آگاهی‌رسانی و حمایت از کودکان با اختلال طیف اتیسم، همراهی و همکاری افراد هنرمند و ورزشکار در جامعه که از چهره‌های برجسته و شناخته شده ملی محسوب می‌شوند همواره اثرگذار است. این افراد می‌توانند توجه افکار عمومی، رسانه‌ها و مردم را به مسائل مختلف جلب و مسیر فرهنگ‌سازی و آگاهی‌رسانی را هموار، و گامی ارزشمند برای حمایت کودکان اتیسم بردارند.

بر این اساس، در هفته‌های گذشته موسسه خیریه دوست اتیسم، میزبان دانیال اسماعیلی فر، بازیکن مطرح تیم پرسپولیس بود که در ادامه روند بازدیدشان از موسسه و تشریح شرایط کودکان با اختلال طیف اتیسم و خانواده‌هایشان با خرید از کمپین نقاشی حامی کودکان عضو موسسه شدند و ما توانستیم با مهر حامیانی چون دانیال اسماعیلی فر، خانه‌ای امن برای فرزندانمان در شهرستان قزوین فراهم کنیم. لبخند کودکان ما، بدرقه‌راهتان.

ارزیابی تخصصی کاردرمانی

(بینایی/شنیداری)

از میان حواس پنج‌گانه، حس‌های بینایی و شنوایی در انسان برای درک و دریافت اطلاعات از محیط زندگی بسیار ضروری است. این حس‌ها نقش مهمی در تنظیم بسیاری از رفتارهای انسان از جمله رفتارهای مربوط به ادراک موقعیت و آگاهی از محیط دارند.

کودکان با اختلال طیف اتیسم معمولاً دارای اختلالات یکپارچگی حسی هستند که بیش‌تر حس، یا کم‌تر حس بودن در هر یک از این حس‌ها می‌توانند منجر به بی‌قراری، اضطراب و پرخاشگری در کودکان با اختلال طیف اتیسم شود. درمان اختلالات حسی نیاز به بررسی و ارزیابی دقیق توسط کاردرمان متخصص در زمینه حسی دارد. از این رو، روز یکشنبه ۱ مرداد میزبان یکی از بهترین کاردرمان‌های مجرب در این حوزه بودیم.

تورج عنبر کاردرمان متخصص در زمینه اختلالات حسی است که با همکاری ارزیاب موسسه، مربی و والد هر کودک برای کلیه کودکان عضو موسسه، به صورت رایگان به ارزیابی تخصصی بینایی و شنیداری پرداختند.

ارائه خدمات روان‌شناسی

مراقبت و والد یک کودک با اختلال اتیسم بودن، فعالیتی تمام‌وقت است که جنبه‌های مختلف زندگی را همچون؛ فعالیت‌های اجتماعی، مهمانی رفتن، گذراندن اوقات فراغت، مسافرت، رسیدگی به خود، پرداختن به علایق و... تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. این شرایط می‌تواند آثار زیان‌باری بر سلامت روان و جسم والدین اتیسم داشته باشد. اگر چه زندگی با اتیسم می‌تواند نقش پررنگی بر زندگی شما داشته باشد و بخش مهمی از زمان شما را در برگیرد؛ اما تمام زندگی نیست و شما می‌توانید بخش‌های دیگری نیز داشته باشید. ما با آگاهی به این موضوع، شرایطی را برای والدین مراجعه‌کننده به مرکز فراهم کرده‌ایم تا بتوانیم بخش کوچکی از دغدغه‌های آن‌ها را کاهش دهیم.

از دیگر خدمات موسسه خیریه دوست اتیسم، فراهم کردن امکان استفاده از خدمات روان‌شناسی توسط متخصصینی است که درک و شناخت کاملی از اختلال طیف اتیسم دارند. ارائه خدمات مشاوره و روان‌شناسی با همکاری دکتر سارا طارمی به عنوان روان‌شناس، مشاوره خانواده و زوج درمانگر در حال انجام است. خانواده‌های مراجعه‌کننده به موسسه میبایست یک جلسه مشاوره‌ای رایگان با دکتر طارمی سپری کنند و در صورت تمایل جلسات را با ایشان ادامه دهند. امیدواریم با ارائه‌ی این خدمات، یکی از دغدغه‌های مهم والدین کودکان اتیسم که پیدا کردن مشاور مناسب و آگاه به اختلال طیف اتیسم است را برطرف کنیم.

همکاری با دانشجویان

اتیسم اختلالی است که از زمان شناسایی آن تا به امروز، شاهد تغییرات بسیاری در مفهومی که ما از آن داریم. پژوهش‌های پیرامون این اختلال از زمان تشخیص تاکنون از مباحث مهم و جذاب برای پژوهشگران سراسر دنیا بوده است. امروزه نیز تحقیقاتی خیره‌کننده در زمینه اتیسم با رویکردها و دیدگاه‌های مختلف در حال اجرا و انجام است. تیم علمی و تحقیقاتی خیریه دوست اتیسم در تلاش است با همکاری دانشگاه‌های سراسر کشور و پژوهشگران نسبت به اجرای پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد، رساله‌های دکتری و انجام تحقیقات تخصصی اهتمام ورزد. متقاضیان ابتدا درخواست خود را برای مدیران آموزش کلینیک‌های تحت نظارت و پوشش خیریه ارسال و پس از برگزاری جلسه، دریافت معرفی‌نامه از دانشگاه و استاد، تاثیر و بررسی پروپوزال‌ها، شرایط همکاری طبق نوع پژوهش و نیاز موسسه فراهم می‌گردد. آگاهی و کشف کوچک‌ترین نکات آموزشی در زمینه‌ی اختلال طیف اتیسم که سبب پیشرفت و تسهیل زندگی برای کودکان با این اختلال و خانواده‌های آنها شود، خواسته‌ای از صمیم قلب ماست.

گزارش آموزش و عملکرد کودک

بررسی آموزش بر اساس اولویت نیازهای کودک و خانواده، میزان پیشرفت و تغییرات کودک در طول مراجعه به موسسه، از مهم‌ترین و اساسی‌ترین برنامه‌های آموزشی در موسسه خیریه دوست ایتیم است. هر ۳ ماه یک گزارش از عملکرد کودک توسط تیم آموزش تهیه و برای خانواده ارسال می‌گردد، این گزارش شامل دو بخش آموزشی و غیرآموزشی است، بخش آموزشی، توسط ارزیاب مجموعه و بخش غیرآموزشی توسط مدیر هر کلینیک تهیه می‌گردد.

در بخش آموزشی، پلن درمانی در حال اجرا، نقاط قوت و ضعف، اولویت‌ها و نیازهای اصلی کودک برای آموزش و یادگیری، پیشرفت و تغییرات کودک از زمان مراجعه به مرکز تا کنون بررسی و موردتوجه و تأکید است که ارزیاب مجموعه آن را پیگیری و گزارش نهایی را برای خانواده ارسال می‌کند.

در بخش غیرآموزشی، مدیر هر کلینیک در جلسه‌ای با والدین کودک، نحوه ی پیشبرد برنامه آموزشی، میزان پذیرش خانواده از تغییرات صورت گرفته در وضعیت کودک، نظم شرکت در کلاس‌ها و اجرای قوانین موسسه و نکات بهداشتی را موردبحث و پیگیری قرار می‌دهد.

رضایت مندی، پذیرش و بهبود شرایط کودک از بزرگ‌ترین اهداف ما در موسسه خیریه دوست ایتیم است.

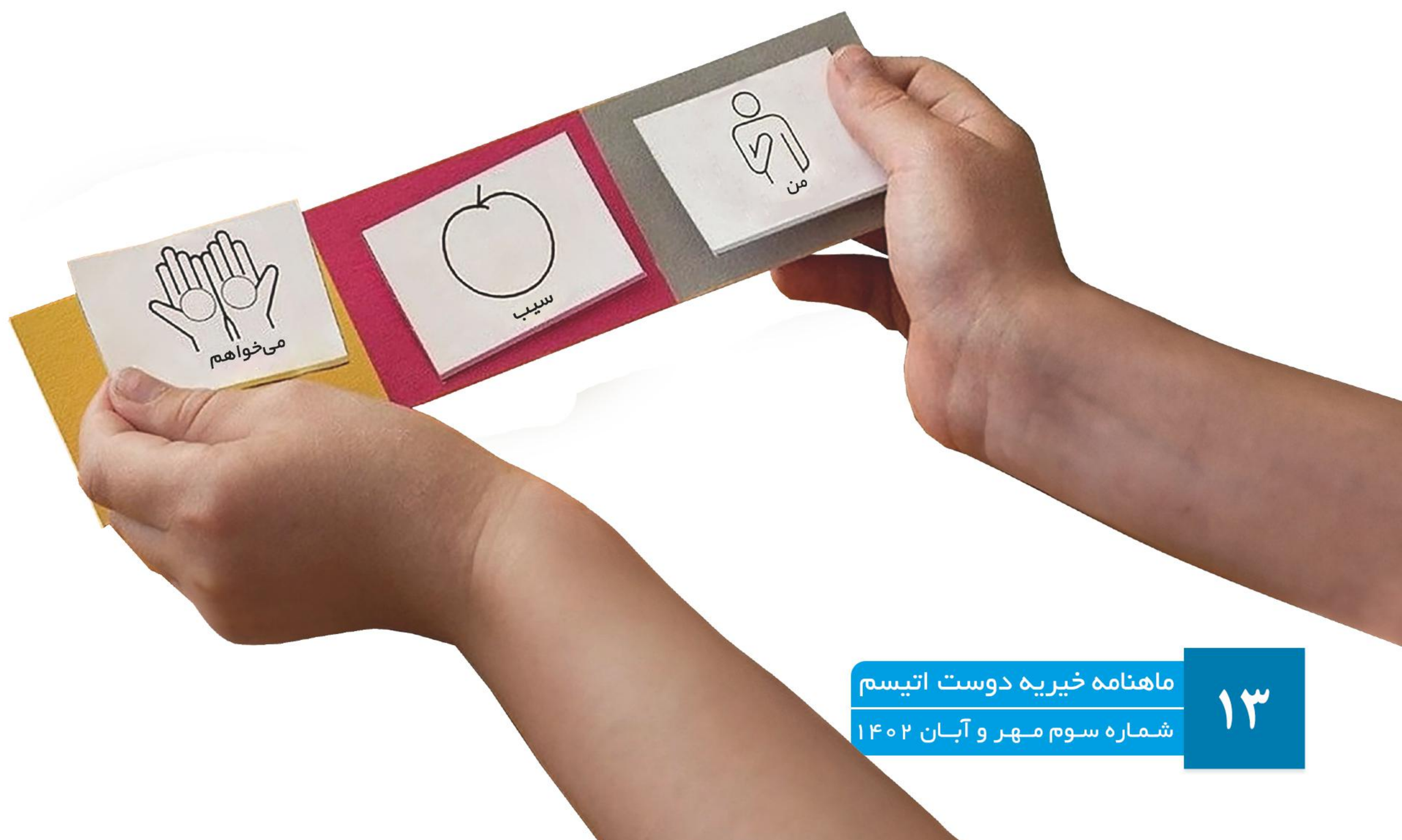

پکس در ادامه...

تاریخچه‌ی پکس:

پکس یک روش ارتباطی جایگزین است که در سال ۱۹۸۵ میلادی توسط بوندی و فراست ابداع شد. پکس ابتدا بر روی دانش‌آموزان پیش‌دبستانی که تشخیص اشیاء گرفته و فاقد گفتار بودند در یک برنامه‌ی ایالتی آموزش و توانبخشی اسیسم در آمریکا اجرا شد و نتیجه‌ی مثبت آن مشاهده و منتشر شد. به تدریج پکس در اکثر کشورهای دنیا برای رده‌های متفاوت سنی کودکانی که مشکلات متنوع شناختی، جسمانی و ارتباطی شدید داشتند و قادر به یادگیری و استفاده از زبان شفاهی رایج نبودند مورد استفاده قرار گرفت. حجم قابل‌ملاحظه‌ای از پژوهش‌های انجام شده در سطح کشورهای متفاوت و انتشار صدها مقاله پژوهشی حاکی از اثربخشی این روش است.

پروتکل آموزشی پکس بر اساس اصول مبنایی مندرج در کتاب رفتار کلامی اسکینر (۱۹۵۷) و طیف گسترده‌ای از روش‌های تحلیل رفتار کاربردی تدوین شده است. مربی مجرب با استفاده از تکنیک‌های مؤثر و کارآمد رفتاری، ارتباط برقرار کردن مستقل را در کودک ایجاد می‌کند، در صورت بروز خطا در عملکرد ارتباطی کودک، شیوه‌های اصلاح خطا فعال می‌شوند. باید توجه داشت در این روش به هیچ‌وجه از تسهیلگرها و سرنخ‌های کلامی استفاده نمی‌شود به همین خاطر یادگیری و به‌کارگیری پکس برای کودکان فاقد گفتار آسان بوده و فوراً ارتباط کاربردی شکل می‌گیرد. پکس شامل ۶ گام است. شروع این روش، با آموزش دادن تصویر مرتبط با شیء موردنیاز به شریک ارتباطی که معمولاً در اوایل مربی یا مادر است و گرفتن شیء مربوطه از وی توسط کودک آغاز می‌شود.

پکس یک سیستم خوب برای آموزش و رشد مهارت‌های ارتباطی - ارتقاء گفتار در کودکانی است که توانمندی یادگیری گفتار را دارند.

در باوری غلط، بسیاری معتقدند پکس، سبب می‌شود تا کودک به طور کامل شانس صحبت کردن و برقراری ارتباط کلامی را از دست بدهد. اما متخصصین بر این باورند که پکس همچون دو روی سکه برای کودکان با اختلال طیف اتیسم است. یک‌روی آن جهت برقراری ارتباط غیرکلامی است و دیگری رشد و توانمندی در کمک به بیان خواسته‌ها، ارتقا و پیشرفت سطح گفتار در کودکان دارای کلام است.

پکس مشتمل بر شش گام است، در هر مرحله کودک یاد می‌گیرد چگونه با استفاده از تصویر به طور خودانگیزه با دیگران ارتباط برقرار کرده و خواسته‌ها و نظراتش را بیان کند.

شروع با آموزش دادن تصویر مرتبط با شیء موردنیاز به شریک ارتباطی که معمولاً در اوایل مربی یا مادر است و گرفتن شیء مربوطه از وی توسط کودک آغاز می‌شود. شریک ارتباطی در این ارتباط دوسویه تسهیلگرها یا به عبارتی تسهیلگر ارتباطی است.

در ادامه به اختصار شش گام پکس را با هم مرور می‌کنیم؛

• گام اول: چگونه ارتباط برقرار کنیم؟

هدف نهایی گام اول آن است که یادگیرنده به تصویر نگاه کند، آن را از تسهیلگر بگیرد و به شریک ارتباطی خود بدهد و شیء متناظر آن را به دست آورد.

• گام دوم: افزایش خودانگیزگی

هدف نهایی گام دوم، افزایش خودانگیزگی یادگیرنده و تعمیم تبادل تصویر به محیط‌ها و موقعیت‌های متفاوت است.

• گام سوم: تمییز گذاری بین تصاویر

در این گام یادگیرنده آماده است تا طی تبادل‌های ارتباطی، یک تصویر را از مجموعه انتخاب کند. کودک باید به دقت به تصاویر نگاه کند تا بتواند بین آنها تمییز قائل شود.

• گام چهارم: ساخت جمله

در این گام، به یادگیرنده آموزش داده می‌شود تا نماد "من می‌خواهم" را با یکی از تصاویر که در گام‌های قبلی با موفقیت از آنها استفاده کرده است را بر روی یک نوار جمله قرار دهد و سپس از آن در طول تبادل ارتباطی استفاده کند.

• گام پنجم: پاسخ‌دادن به پرسش "چه می‌خواهی؟"

در گام پنجم، از دستورات شفاهی برای پرسش "چه می‌خواهی؟" از یادگیرنده استفاده می‌شود. در این زمان از آموزش، اکثر یادگیرنده‌ها به طور خودکار درخواست شیء و یا فعالیت موردنظرشان را درخواست می‌کنند.

• گام ششم: پاسخ به سؤال

هدف گام ششم، آموزش یک عملکرد ارتباطی جدید است: برچسب‌زدن و یا نام‌گذاری اشیا. در نهایت هدف نهایی و اصلی آموزش روش پکس به افراد با اختلال طیف اتیسم، این است که آنها بتوانند با بهره‌گیری از تصاویر با دیگران ارتباط برقرار کنند و خواسته‌ها و نیازهای خود را بیان کنند.

ساک خرید پارچه‌ای دوست اتیسم

حفظ محیط زیست و توجه به آن یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های افراد آگاه و علاقمند به طبیعت در این روزها است. طبیعت و محیط زیست سرزمین زیبای ما ایران، تحت تاثیر عوامل متعدد، هر روز با مشکلات بیشتری مواجه می‌شود. از آنجایی که محیط زیست و طبیعت از معیارهای تاثیرگذار بر سلامت و ایجاد بیماری‌ها و اختلالات در نظر گرفته می‌شوند، تلاش برای حفظ محیط زیست و حمایت از آن برای کنترل و جلوگیری از شیوع انواع اختلالات حائز اهمیت است.

ما در دوست اتیسم تصمیم گرفتیم تا در راستای حفظ محیط زیست و زمین عزیزمان، با تولید ساک‌های پارچه‌ای، جایگزینی باکیفیت و دائمی برای کیسه‌های پلاستیکی فراهم کنیم. کیسه‌های پارچه‌ای دوست اتیسم باکیفیت بالا و در چهار طرح تهیه شده‌اند. شما با خرید این کیسه‌ها می‌توانید علاوه بر حمایت از محیط زیست، از کودکان با اختلال اتیسم و آموزش آن‌ها حمایت کنید.

تمام هزینه‌های حاصل از فروش این محصول صرف آموزش کودکان با اختلال اتیسم تحت حمایت موسسه خیریه دوست اتیسم می‌شود.

تندیس

عزیزان به سفر رفته، همیشه در یاد ما هستند و قلب ما از خاطره‌هایشان نورانی است. هنگام سوگ، ابراز همدردی و عرض تسلیت به شیوه‌ای شایسته و درخور، نشان‌دهنده‌ی ارادت و علاقه‌ی ما به بازماندگان است. ما در موسسه خیریه‌ی دوست اتیسم بر آن شدیم تا تندیس‌هایی را برای عرض تسلیت عرضه کنیم. شما می‌توانید به رسم انسان‌دوستی و همراهی، با سفارش تندیس‌های یادبود دوست اتیسم علاوه بر ابراز همدردی و خیر ماندگارتان، در آموزش و توانمندسازی کودکان با اختلال طیف اتیسم همراه و سهیم باشید.

راه‌های ارتباطی با موسسه خیریه دوست اتیسم

● دفتر مرکزی:

تهران، ملاصدرا، شیخ بهایی شمالی، کوچه شهانقی، پلاک ۴۱

۸ ۸ ۶ ۱ ۶ ۹ ۳ ۰ - ۸ ۸ ۶ ۰ ۳ ۴ ۵ ۴

● شعب موسسه دوست اتیسم:

پاسداران: خیابان گل‌نبی، خیابان ناطق نوری، کوچه همایون، پلاک ۵

۰ ۲ ۱ - ۲ ۶ ۷ ۲ ۲ ۷ ۵ ۵

قزوین: خیابان خیام‌شمالی، کوچه صفا پلاک ۲۰

۰ ۲ ۸ - ۳ ۳ ۳ ۲ ۰ ۱ ۳ ۱

گرگان: کوی مهرگان، مهرگان پنجم، صیاد شیرازی چهارم،

روبروی پلاک ۲۱

۰ ۱ ۷ - ۳ ۲ ۵ ۵ ۸ ۱ ۲ ۲

